

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 8. zjutraj. Posamične šte. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utočljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdatke „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kres 5-20, za pol leta Kres 2-60.

Vsi depisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik **ŠTEFAN GODINA**. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 18.

Poštno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Zahteve uslužbencev podunavske paroplovne družbe.

DUNAJ 25. „N. Fr. Presse“ javlja: Kakor se čuje, so uslužbenci podunavske paroplovne družbe v neki spomenici na ravnateljstvo stavili zahteve, katerih izpolnitev bi zahtevala po priliki en milijon kron. O zadevi se uvide pogajanja, da se pride do kompromisa.

Posojilna predloga sprejeta po gosposki zbornici.

DUNAJ 25. Gosposka zbornica je danes razpravljala o posojilni predlogi in predlogu vsprejela.

Knez monakovski v Rimu.

RIM 25. Monakovski knez je prišel danes popoldne sem, da bo držal tu predavanje o oceanografiji. Palačni prefekt grof Cianotti ga je pozdravil imenom kralja. Na postaji so ga pozdravili podtajnik v ministarstvu zunanjih zadev knez di Scalla, zastopniki oblasti in mnogo odličnjakov. Knez je izstopil v Grand hotelu.

Roosevelt v Parizu.

PARIZ 25. Roosevelt je bil danes slovesno vsprejet od municipalnega sveta. — Navzoča sta bila ministerski predsednik Briand in minister za unanje stvari Pichon. Poslednji je zastopal predsednika Fallièresa. Roosevelt, prefekt Seine in policijski prefekt ter predsednik municipija in občinskega sveta so imeli prisrčne govore. Nato je bil banket, katerega se je udeležilo 200 oseb.

TURČIJA.

CARIGRAD 25. Turški listi označajo vesti o potovanju prestolonaslednika po Evropi kakor prerane.

CARIGRAD 25. Armensko-katoliškemu patrijarhom je bil izvoljen škof iz Adane, Terzian.

CARIGRAD 25. V sandžaku Taaz v Jemenu se je vršil boj z uporniki, katerih je bilo 98 ubitih, 20 pa ranjenih.

CARIGRAD 25. Glasom zadnjega bulletina je stanje ultanovo trajno povoljno.

Pariz 25. Umrl je odvetnik Barboux, član francoske akademije.

Petrograd 25. V okraju Sahum, blizu Baku, so nekateri anarhisti umorili in oropali kneza Beukova.

Ustaja v Albaniji.

CARIGRAD 25. Deset tisoč prebivalcev okraja Limna, dolin Granice in gorenjega toka Leptenosa so skušali v petek in soboto ovirati prodiranje 1000 turških vojakov iz Verisovice v Prizren, dočim so prebivalci iz Gilansa operirali za hrbtno proti železniški progi. Razdejali so brzojavno progo in ustavili turške vojaške vlake. Uporniki so zasedli Kuperjo Planino, napadli čete, toda bili so odbiti po ognju topništva. Ustaši so se koncentrirali na progi Prizren-Dialzovar-Peč. Vseh vstašev je baje 66.000 mož. Turških čet, ki jim stoje nasproti, je baje samo 10.000. Poveljstvo turških čet hoče poslati proti upornikom 12 gorskih baterij in 10 mitraljez.

SKOPJE 25. V Granici se je vnel živahen boj. Od sobote zjutraj se čuje tamkaj neprenehoma gromenje topov in streljanje s puškami. — Nekoliko tisoč Albancev je

ustavilo včeraj vlak namenjen v Prištino. Ustaši so razorožili vojake in odnesli vse, kar so imeli čete seboj ter so potem pustili vlak dalje. Ob enem so rekli železniškemu osebju, naj sporoči nadzorstvu železnice, da ne puste več mimo železniških vlakov. Albanci so ustavili tudi poštni vlak namenjen v Mitrovico, a so ga pustili naprej, ker niso našli na njem ničesar.

CARIGRAD 25. Glasom nekega poročila kosovskega valija so se ustaši zbrali v Djakovem pri Peču ter zahtevali pomiloščeno zločinca albanskega rodu Morava. — Ustavili so v Kaza Gilasu pošto, namenjeno v Skopje ter so razorožili osem vojakov in enega orožnika. Včerajšnji boj pri Stimliji je končal s tem, da so bili Albanci potisnjeni nazaj in da so imeli velikih izgub. Na turški strani so padli trije vojaki, en častnik in deset vojakov je bilo ranjenih.

SOLUN 25. Vesti iz gorenje Albanije se glase nepovoljneje. Pri Gilanu stoji 3000, pri Dranici 2000, v okolici Lipliana 4000, pri Podrinu 5000, v okolici Prizrena in Podgore 3000, pri Dapljem selu 3000 in pri Ljumi 6000 oboroženih Arnavtov, k tem je treba prišteti še 2000 močan rod Bairakov pri Ostrosopu. Na potu v Albanijo je drugih 12 batalijonov in 14 baterij, tako da znaša število vseh čet 52 batalijonov in 16 baterij. Solunski rezervisti so pozvani pod orožje. Torgut Šefket paša je pozabil pravočasno zavesti klanec v Kačaniku. Tamkaj se je utrdilo 3000 Arnavtov, ki ovirajo železniški promet in puščajo pasirati samo poštni voz s strojem. Arnavti so razorožili 20 vojakov spremljajočih vlak in poslali nazaj v Skopje.

Burne in krvave volitve za poslansko zbornico na Francozskem.

Takratne volitve v Franciji so burne, kakršnih dosedaj zgodovina političskih borb na Francoskem še ne pozna. Bije se borba med principom združitve cerkve in države s princ. posvetne republike, sloneči na popolni ločitvi cerkve od države na eni in borba med posameznimi svobodomiselnimi strankami na drugi strani. Strasti se raznemajo in vskepevajo na način, ki je sicer umrljiv, ako ga presojamo s stališča vročernosti francoskega naroda, ki je pa neumrljiv, ako ga razmotrivamo s stališča visoke kulture, na kateri stoji ta narod.

Seveda vidimo te strastne pojave strankarskega fanatizma le v par okrajih cele Francije. A ipak mora to vzbuditi začudenje v nas. Ako bi dobili na primer tako poročilo iz Ogrske, kjer si volitev sploh ne moremo misliti brez prelivanja krvi, se nam vse to niti ne zdi čudno, ampak vse nekaj navadnega, ker smo pač že navajeni, da prihajajo od tam o volitvah poročila o krvoproliću. Vse drugače pa upliva na nas, ko nam prihajajo taka poročila iz Francije, ker vidimo v Francozih nekeke uzore lepih manir. To, da se strelja na političke protivnike in da se radi neugodno izpalih volitev zažiga uradna poslopja, pa mi nikakor ne moremo spraviti v soglasje z našimi pojmi o lepim manirah. Pri volitvah je zmagala sedaj vladajoča struja, ki hoče izvesti do najskrajnejših posledic ločitev cerkve od države in popolno emancipacijo države od vseh verskih uplivov. Francozki volilci so torej

po svoji ogromni večini odobrili dosedanje proticerkveno politiko vlade. Če prinese ta politika narodu koristi, je zelo dvomljivo. Vsaka stvar mora imeti svoje meje. Sedanje Francijo vladajoče stranke pa so te meje že davno prekoračile. To pa se mora prej ali slej maščevati. Nesmiselno proticerkveno gonjo v Franciji si je mogoče tolmačiti le z duševno perversnostjo, na kateri trpi francoski narod; a da trpi na moralni in fizični perversnosti, je že stara reč. Zunanji pojavi, ki so spremljali volitve za parlament, dokazujejo samo, da se nahaja francoski narod v popolni dekadenci. Ker so Francozi odkritosrčni prijatelji Slovanov, moramo to le obžalovati.

Zakaj je bil umorjen župan v Ereville?

PARIZ 25. Iz Bordeaux poročajo, da župan v Ereville ni bil umorjen radi političkih razlogov, ampak radi ljubosumnosti. Župan je imel pred par leti intimno ljubavno razmerje z neko poročeno ženo. To razmerje je bilo razkrito, zbog česar je prišlo do ločitve zakona med županom in njegovo ženo ter županovo ljubico in njenim možem. Ta slednji tega ni pozabil in je porabil priliko sedanjih volitev, da se je maščeval nad zapeljivcem svoje žene ter ga ustrelil.

Oblegan kandidat.

PARIZ 25. V Quimperju so radikalni volilci oblegli konservativnega kandidata v občinski hiši. Kandidat je zahteval pomoč od prefekta, ki je poslal vojaška ojačenja, da so ga osvobodili.

PARIZ 25. (Ob 2.30 zjutraj). Dosedaj se da določiti sledeče izgube in dobičke: Republikanci so dobili 8 in zgubili 1 sedež, radikalci in socialistični radikalci so dobili 9 in zgubili 15 sedežev, neodvisni socialisti so dobili en sedež in zgubili en sedež, združeni socialisti so dobili 6 in zgubili 2 sedeže, konservativci in liberalci dobijo 3 in zgubijo 4 sedeže, progresisti dobijo 3 in zgubijo 4 sedeže.

PARIZ 25. (Ob 4 zjutraj). Dosedaj je znanih 531 volilnih rezultatov. Izvoljenih je: 49 republikancev levice, 138 radikalcev in socialističnih radikalcev, 11 neodvisnih socializmov, 30 združenih socializmov, 35 progresistov, 13 nacionalistov in 48 kandidatov konservativne in liberalne akcije. Potrebni so 207 ožjih volitev.

V St. Etienne je bil izvoljen ministerski predsednik Briand z večino 8000 tisoč glasov.

PARIZ 25. (Ag. Havas). Ob 11. uri predpoldne je bilo znanih 588 volilnih rezultatov. Neznani so še izid v 8 volilnih okrajih in vspeh enega škrutinija. Izvoljenih je bilo 57 republikancev, 154 radikalcev in socialističnih radikalcev, 10 neodvisnih socializmov, 28 združenih socializmov, 43 progresistov, 12 nacionalistov in 53 konservativcev. Potrebno je 231 ožjih volitev.

Državna podpora za nabavo krme na Krasu.

Kakor znano je dala vlada za letos deželnemu odboru goriškemu na razpolago svoto 13.000 K za vso goriško deželo v svrhu nabave krme. To podporo pa je goriški deželni odbor odklonil, češ, da je preneznatna, da bi si moglo žnjo odpomoči pomanjkanju. Deželni odbor je zahteval večjo podporo.

za Smiljanovića se je vpraševala, čemu je tako otožen. — Prisodablja ju nehote z Radmanovičem, morala je dati prvenstvo slednjemu.

„Pa zakaj ni pristav vstopil v isti voz, kakor jaz?“ — se je vprašala. Niti ni znala, v kateri je vstopil, ker v razburjenosti ni pazila, kam je bil Smiljanji odšel. A odkritosrčni, kakor je bila, bilo je še bolj po volji, da se je našla samo. Čutila je potrebo, da se udá lastnim mislim. A tuji, dolgočasni svet, se svojimi daljnimi planjavami, po katerih so se razprostirali nedosežni pašniki ali pa velike njive s še stoječimi, suhimi stebli turšice, ni je odvrnil od misli, ki jo je zazibala v domišljijo, domišljijo tako sladko in milo, da so se jej lepe oči vtople v daljino, daljno daljavo, a na dražestnih ustnicah jej je zaigral blažen, srečen nasmeh.

(Pride še).

Slovanska duša.

Profesor Morselli je v svojem psihološkem izvidu o Mariji Feodorovni Tarnovski omenjal tudi razlike med slovansko in italijansko dušo in je povdarjal, da je slovanska duša Italijanom popolnoma tuja.

Vlada pripoznava sicer potrebo večje podpore ter je namestništvu toplo priporočalo zvišanje iste, — ali brezuspešno. Vzrok odklonitve je očitno to, ker so državne blagajne prazne.

Županska zveza na Krasu je pa bila mnenja, da je bolje nekaj, nego nič ter je potom okrajnega glavarstva v Sežani napravila ulogo na namestništvo, da bi se iz omenjene dovoljene skupne svote odkazal v njene roke primeren del za Kras, pri čemer pa naj bi se uvaževalo, da je pomanjkanje krme na Krasu najbolj občutno. Obrnila se je tudi do deželnega poslanca dra. Gregorin, naj bi na namestništvu napravil potrebne korake, da se prošnja ugodno in čimprej reši, ker je sedaj potreba najhujša. Dr. Gregorin se je seveda z vso vnemo zavzel za to vprašanje. Ta prizadevanja je toplo podpiral tudi voditelj okrajnega glavarstva v Sežani, namestništveni svetnik g. Anton Rebec.

Vspreh teh skupnih prizadevanj je ta, da je namestništvo nakazalo za Kras iz zneska 13.000 K, dovoljenega za vso Goriško, svoto 7100 K, torej čez polovico.

In sicer: 3200 K za komenski sodni okraj, in 3900 K za sežanski sodni okraj. Razdelitev podpor, oziroma nabavo krme je namestništvo poverilo okrajnemu glavarju, sporazumno z „Župansko zvezo“ na Krasu.

Takim načinom bo možno, da se akcija čim hitreje in najpravičnejše izvrši.

Po volitvi v veleposestniški kuriji na Goriškem.

Žuganja z novimi nasilji.

Izid deželnozborskih volitev v kuriji slovenskih veleposestnikov je „Gorico“ — ker je z gotovostjo računala na zmago — spravila popolnoma iz koncepta. „Gorica“ žuga se zopetnim razveljavljenjem teh volitev, sklicevaje se na ničeve razloge. Ko bi se to zgodilo, bi bil to nezasišlan slučaj strankarske samovolje in nestrpnosti, ki bi moral izzvati najodločnejši odpor ne le od strani več nego dvetretjinske večine slovenskih veleposestnikov, ampak tudi od strani vse druge javnosti, ki ima še kaj smisla za politično poštenje in moralo. Na vsaki način pa menimo tudi, da vlada ne bi mogla ostati več pasivna v očigled takim nezakonitostim in znalo bi se zgoditi nekaj, do česar ni mnogo manjkalo že o prvem razveljavljenju. Tak korak bi torej gotovo bil v večo škodo Gregorčičevi stranki, nego pa njegovim nasprotnikom. S stališča strankarske koristi bi bilo torej le želeti, da Gregorčič in Pajer v svoji strankarski zaslepljenosti in v svojem političnem parokizizmu ponovita enkrat že storjeno nasilje. V interesu miru v deželi pa moramo najostreje obsojati take namere. Sicer pa naj se Gregorčičeva stranka ne igra preveč z ognjem in naj ne pozabi na pogovor: danes meni, jutri tebi!

Parlamentarne stvari.

Odnosaji med Poljaki in krščanskimi socialci so bili vedno trdni. Z Dunaja poročajo, da sta se obe stranki sporazumeli v toliko, da treba skupno postopati. V to svrhu sta si sestavili tudi skupen program.

Poljaki so s tem zopet pokazali, da so in ostanejo vladna stranka in so s tem svojim činom znatno konsolidirali stališče vlade

Gotovo je, da je slovanska duša precej različna od italijanske in sploh romanske duše, istotako, kakor je različna od germanske.

Da je med značajem enega in drugega naroda dostikrat velika razlika, ne more nihče tajiti. Ta razlika ni le v vnanjih navadah, ki izvirajo iz posebnih razmer, v katerih živi dotični narod, temveč je ta razlika tudi v psihičnem sestavu, v vsem onem, kar imenujemo duševno življenje posameznega človeka, kolikor naroda. So gotove karakteristične poteze, ki so lastne pripadnikom posamičnih narodov: pridedovane, privzgojene, kakor posledica tradicij; so pa poteze, ki so le posledice posebnega fizičnega ustroja, ki upliva od svoje strani tudi na funkcije duše.

Da na vse to vplivajo življenjske navade, podnebje itd., je brezdvomno, a vodilo bi predaleč, ko bi hoteli to še posebej dokazovati. Samo ob sebi umevno pa je, da mora vroče južno-italijansko podnebje vse drugače vplivati na človeško dušo, nego mrzlo rusko podnebje.

Ako bi hoteli označiti razliko med romansko, germansko in slovansko dušo, bi morali reči, da so temeljne poteze romanskega narodnega značaja šarlatanstvo in

PODLISTEK.

Jurkica Agićeva.

Povest.

Hrvatski spisal Ka. Šandor-Gjani. — Prevel Fr. Oršol.

Tekom noči se je vreme spremenilo. Ko se je zjutraj Hanibal prebudil, bil je dež ter pihal močan veter od vzhoda.

— Imate-li dober voz, gospod sodnik? Vreme je strašno neprijetno.

— Ne znam, s kakim pričakajo. — Včeraj taka soparica, kakor poleti — a danes tako vreme.

— Jurkico sta dobila že v kavarni. Hanibal je vprašal tudi njo, kak voz si je oskrbela. Ko je čul, da sploh ni naročila voza, se je zasmejal ter rekel ob enem, da bo brzojavil v Pazarince, naj jo z njegovo kočijo čakajo na Dravi. — Do Vilanja ne bi dospela časno. „Škoda, da se nismo včeraj domislili tega. Takoj brzojavim!“ Ne čakaje odgovora ne od Jurkice, ne od Smiljanice, je poletel ven in ukrenil, kakor je izjavil. Ker je imel odpotovati vlakom ka-

in Pienertsa. „Slovenska Enota“ ne more računati nanje v nobenem slučaju.

Korespondenca „Centrum“ poroča: V poslanskih krogih „S. E.“ vlada veliko ogorčenje proti Mladočehom. Vsakokrat, ko gre za to, da se vladi izreče nezaupanje v kaki važni stvari, se Mladočehi odtežajo od glasovanja. Na glasovanju o posojilni predlogi so bili prisotni samo trije člani mladočeske stranke. Zlasti vlada nevolja proti posl. Kramaru, ki je vzlic svojemu protivladnemu govoru vendarle izostal od glasovanja.

Temu ogorčenju je dal izraza posl. Stransky tudi v neki seji parlamentarnega odbora „S. E.“ Na njegove besede ni dobil odgovora, ker ni bilo v seji nobenega Mladočeha. (Ta izvajanja „Centruma“ treba vzeti z vso rezervno, ker korespondenca Centrum je včasih zelo sumljiv vir. Op. ured.).

Nemški minister-rojak.

Kakor znano so ostali Nemci po demisiji Schreinerjevi brez ministra rojaka. Sedaj se je obrnila nemško-nacionalna zveza na Bienenrtha s zahtevo, naj se imenuje v najkrajšem času Schreinerju naslednika. Bienenrth je odgovoril, da bo to željo uvaževal, a rok si pridržuje.

Glede osebe ne more ničesar obljubiti, imenovanje ministrov spada v ce arjev delokrog.

Nemci, da-si imajo že vse polno ministrov, kar ne morajo pričakati imenovanja novega ministra-rojaka. Jugoslovani pa ga odrekajo češ, da bi to moglo škodovati planinskim provincijam. Najraje bi hoteli, da bi bil novi minister tak hujškač, kakor je bil Schreiner.

Dnevne novice.

Sneg na Češkem. — Te dni je na Češkem padlo mnogo snega. Krkonoši so vsi beli. Tudi po dolinah je mnogo snega. Mraz je napravil mnogo škode na sadju. V nedeljo je snežilo tudi v Pragi.

Preganjanje Židov v Rusiji. — V Kijevu vlada med Židi velika panika. Do 28. tekočega meseca mora zapustiti mesto 1200 židovskih obitelji. Židje so prosili, naj bi se preklicalo to brutalno odredbo, a dobili niso nikakega odgovora.

Strah pred Halleyevo repatico v Švici. V Švici vlada med ljudstvom velik strah radi Halleyeve repatic. V več vaseh so ljudje pustili delo ter delajo pokoro in molijo.

Silna vročina je zadnje dni zavladovala v Rimu in po vsej srednji Italiji.

Več sto hiš pogorelo. V Lake Charlesu (Louisiana) je velik požar uničil več sto poslopij, med njimi mestno hišo, katoliško cerkev in samostan. Škode je dva milijona dolarjev.

V Šumadiji je utonilo 400 ljudi. Iz Belegrada poročajo: Poročila o zadnji povodnji v Šumadiji so čimdalje strašnejša. Doslej je število oseb, ki so utonile, naraslo na 400. V tridesetih vaseh Šumadije je škode nad 10 milijonov dinarjev. Tudi v Pirotu, Nišu in v dolini Toplica je bila povodenj uprav katastrofalna. — Kralj Peter je dospel s svojim spremstvom v poplavljen kraj v soboto popoldne.

Domače vesti.

Smrtna kosa. Včeraj zjutraj preminila je v dobi 70 let gospa Uršula Cink, mati gg. kaplana pri sv. Vincencu Andreja, sodnika Petra v Voloskem in sodnijskega kancelista Josipa. — Ugledni rodbini naše sožalje!

Slavizatore! Groza, oj groza! Že spet nastal je kje škandal? Ne, velikega škandala ne moremo sicer registrirati na božjem svetu; pač smo zasledili v našem „Piccolu“ važno vest. Zalesketale so se nam mastne črke „Prete slavizatore“. Ali ni to lep, mikaven naslov, kali? „Slavizatore“ to pomenja dandanašnji vsacega Slovenca, ki je mignil z mazincem po slovenski.

površnost, germanskega odurnost in ošabnost, a slovanskega sanjarstvo.

To označenje nahaja kolikortoliko opravičitev v mnenju, ki je imel Schopenhauer o Romanih in Germanih. Ta nesrečni filozof je pisal o Italijanih: „Glavna poteza v narodnem značaju Italijanov je popolna nesramnost. Ta obstoji v tem, da na eni strani se ne smatra za nič preslabega, torej da je domišljav in predrzen, a na drugi strani, da se ne smatra za nič predobrega, da je torej podel. Kdor pa ima srama, je za ene stvari preneumen, za druge preponosen. Italijan pa ni ne eno, ne drugo, temveč po razmerah: boječ, ali ošaben.“

O Francozih pravi Schopenhauer: „Drugi deli sveta imajo opice; Evropa ima Francoze. To se zjedačuje.“

Schopenhauer je bil čudak, ki je videl vse le črno, rad pretiraval in ljubil drastične primere. Zato tudi nikakor ne bi hoteli brezpogojno podpisati mnenja, ki je ima Schopenhauer o Italijanih. Pač pa potrjuje Schopenhauerjeva karakteristika moju trditev, da sta glavni potezi romanskega narodnega značaja šarlatanstvo in površnost, ker le šarlatan in površen človek bo tudi nesramen; če pa Schopenhauer primerja

Le hodi, dragi čitatelj na „piazza Burloni“ — pardon, zareklo se mi je, hotel sem reči le „piazza Goldoni“ in migni s prstom proti „Njegovi“ palači — prosim, odkrij se človek, ko izgovoriš to ime — in takoj boš slišal iz vseh oken „Slavizatore“. Navajen sem že tako tega častnega naslova, da ako vidim pred seboj samo začetni črki „Sl“, tedaj mi nehotе uhaja ta soprabolstarska beseda „Slavizz“. Nekoč sem se ustavil pri Sv. Magdaleni pred lepakom, ki se je šopiril na zidu pred menoj in pogledal radovedno nanj. Nasproti so mi zablistele črke „Sl“. Hitro sem se vrvaval v svojo tragično pozo in vzkliznil, ne da bi dalje čital — lepaka: „Slavizatore“. Za seboj sem zaslišal začuden smeh in ko sem se ozrl, stali so za menoj nekateri prijatelji iz Škedenja in mi stiskali roke: „Slava tebi, slaven kreator svoje slavne umetnosti! Ali sedaj si se malce zmotil! Poglej, tu le ni zapisano „Slavizzatore“, ampak „Slava“ in to je naše okoličansko društvo. Pomislite, koliko besed z začetnimi črkami „Sl.“ Skoraj „sla-a-b-ooo“, mi je prišlo „sla-a b-ooo“.

A sedaj k stvari! Kdo pa je ta slaven „Slavizatore“, ki ga je „Piccolo“ počastil s svojo pozornostjo, kdo? To je don Peter Santic, župnik v Kaštelirju, recte pa francosko „Castellier“. Taj dušni pastir je res hud „slavizzatore“! Kaj je pa vse napravil, kaj? In „Piccolo“ našteva: I fedeli sono costretti a sorbirci in glagolito il „Te Tedeum“, il „De profundis“, il „Miserere“, il „Vespro dei morti“, il „Mattutino“, le „Antifone“ i „Responsori“ e perfino la „Reginacoli“ e basta. Kdo bi si pa mislil, da tudi Judje poznajo tako dobro krščanske molitvice?! Slava jim! A sedaj poročete, saj je vendar Kaštelir pristna belo-modra-rdeča vas! Kajpada!

V njej prebivajo sami potomci slavne „kulture“, zeleno-belo-rdeče kulture. Ali ne verjamete? Saj je to rekel naš „veliki kritijan“ „Piccolo“! In prebivalci tega slavnega „Castellierja“ protestirajo na vse strani „contro simili abusi con sdegno, con gli animi eccitati ecc.“ Tako vsaj pravi naš „slaven kristijan“. In vi mu ne verjamete tega? Saj je vendar „On“ — klobuk dobil — ki je resnicoljubljen. Prečital sem članek z zadovoljstvom, a v želodcu me je začelo boleti in zato ga nisem mogel prečitati še enkrat... Zelo, mi je žal! A za spomin sem ga izrezal in ga spravil med druge izrezke v miznici, ki imajo vsi v začetku sakramentalno besedo „Slavizatore“. V letu 1909 sem jih nabral 126 in ko bo zbirka popolna, pa izdam posebno knjigo, ki jo poklonim „Njemu“.

Naslov jej bo: „Il Slavizzatore a te o mentitore“.

Slavizza-a, ah pardon! — podpisati se vendar moram: Slav-kov

„Bog noče smrti grešnika...“ V „Obzoru“ čitamo, da se hoče bivši urednik preminole „Slovenske Misli“ v Trstu, gosp. Anté Jakič povrniti v svečeniški stan. Že pred dvema leti da se je Jakič obrnil do splitskega škofa z izjavo, da bi se povrnil v duhovski stan, ako se mu podeli rojstna mu župnija Podgora (v Dalmaciji). Na to da je škof izjavil, da bi ga vsprejel zopet v cerkev, ali pod pogojem, da preživi leto dni v kakem samostanu, a potem da se zadovolji z župnijo, ki mu bo določena. Tedaj je Jakič to ponudbo odbil sedaj pa — tako zaključuje „Obzor“ — se zdi, da se je Jakič premislil in da se res vrača v svoj stan.

Spominjamo se besed sv. pisma: „Bog noče smrti grešnika, ampak da se spreobrne in živi!“

Zveza jugoslov. železničarjev sklicuje javni shod za danes v torek 26. aprila 1910. ob 8. uri zvečer v gledališko dvorano „Nar. doma“ v Trstu. Dnevni red: 1. Poročanje o vprašanju stanarine in draginske doklade delavcem za Trst; 2. Plače prožnih delavcev južne železnice; 3. Bolniška blagajna južne železnice; 4. Slučajnosti. — Tovariši! Udeležite se shoda vsi!

Francoze z opicami, hoče pač reči s tem, da so Francozi površni.

O severnih Amerikancih pravi Schopenhauer, da je njih pravi značaj prostostvo. Amerikanci pa so Germani. Torej bi se dalo iz tega izvajati, da sem Germane prav označil, ko sem rekel, da sta temeljni potezi germanskega narodnega značaja surovost in ošabnost. Le prostast človek more biti tudi oduren in ošaben.

Slovanov Schopenhauer bržkone ni poznal, a da jih je poznal, bi se bil skoraj gotovo izrekel o njih bolj laskavo, nego se je izrekel o Romanih in Germanih.

Sicer pa nisem namenil, da bi pisal kako učeno razpravo o Schopenhauerju; zato ne čutim ne sposobnosti, ne potrebe. Navedel sem onih par citatov le v podkrepljenje svojih nazorov o germanskem in romanskem narodnem značaju.

Slovanska narodna duša se razlikuje od drugih pred vsem po svojem nagibenju za sanjarstvo. Roman je lahko mišljen, German praktičen, a Slovan sanjarski. Morda enkrat ni bilo tako. Romani gotovo niso bili lahko mišljeni takrat, ko so iz Rima ven vladali ves svet. Pomešanje z drugimi narodi, prevrati, zbog vedno večje kulture in bogastva predrugačeni življenjski običaji: vse

Občni zbor „Tržaškega podpornega in bralnega društva“. Minole nedelje se je vršil v društvenih prostorih v ulici Stadion 19. redni občni zbor tega lepo procvitajočega našega narodnega društva ob številni udeležbi.

Predsednik g. K a m u š č i č je pozdravil prisotne, konstatiral trajno in lepo napredovanje tega prekoristnega društva v moralnem in materialnem obziru, v kljub raznim neugodnim okolnostim in težavam, ki tarejo slovensko delavstvo v Trstu. „Tržaško podporno in bralno društvo“ stopa sedaj v svoje 20. poslovno leto in zamore vspricho svojega sedanjega stanja mirno pričakovati najlepše bodočnosti, kakor varno in trdno zavetišče slovenskega življa v Trstu.

Iz obširnega poročila tajnika g. Š o r n a izhaja, da so se mnoge želje, ki so se pojavljale v minulosti, sedaj večinoma izpolnile in da je upati za bodoče lepših uspehov, ako se premene nekoliko zastarela pravila. Število družstvenikov se sicer ni pomnožilo v minolem letu vkljub znatnemu gibanju. Koncem decembra je imelo društvo 1162 redno plačujočih članov, ali bolnikov je bilo nekoliko manje nego navadno, to je 621 slučajev bolezni, katerim se je izplačalo 15,465/82 kron podpore. Bolnišnica je stala društvo 1759/24 kron. Društvo ima razven svojega stalnega zdravnika še 2 specialista namreč za očesne ter za ušesne in nosne bolezni. Društvena čitalnica je bila naročena na 5 časopisov, novo urejene knjižnice se je pridno posluževalo 359 članov. Manje uspeha je imel veselilni odsek, ker se mladina zateka v mnoga druga narodna društva. Umrlje je 5 članov, katerih spomin so počastili udeleženci z vstajanjem s sedežev.

Računsko poročilo je podal blagajnik g. S t a n k o D e t e l a. Skupnih dohodkov je bilo do koncem decembra v minolem letu Kron 33,990/89, stroškov pa 567/44 K manje; torej denarnega prometa 67,414/35 K. Vse premoženje je naraslo v minolem letu za 4224/54 K ter je znašalo koncem leta že K 57,920/45 razdeljeno na 3 zaloge.

Posebno važen je penzijski zalog, ki sedaj po 10-letnem obistanku znaša kron 24,135/32, in čegar deloma razpoložive obresti se bodo odslej razdeljevale mej stareje onemogle člane, ki niso več deležni bolniške podpore.

To poročilo, kakor tudi izjavo revizorjev, da so vse račune našli v točnem redu, je vzel občni zbor z zadovoljstvom na znanje.

O predloženi spremembi nekaterih točk pravil, vnela se je živahna debata, ki je trajala skoro dve uri in završila s soglasnim vsprejetjem vseh točk z nekaterimi dodatki. O točki slučajnosti so stavili nekateri člani Babič, Štok, Verčon, Kalan, Zore in Barič na odbor še nekatera vprašanja, oziroma nasvete.

Zatem se je zaključila volitev novega odbora, ki se je vršila že od jutranjih ur. Izvoljen je večinoma stari odbor s 120—129 glasovi. Proglašenje izvolitve g. Frana Kravosa za drugega podpredsednika je bilo demonstrativno pozdravljeno v odgovor informatorjem — „Slovenca“.

Odbor je sedaj sestavljen tako-le: Predsednik: Miloš K a m u š č i č, I. podpredsednik: Dr. Wilfan Jos., II. podpredsednik: Kravos Fran., I. tajnik: Šorn Jos., II. tajnik: Možina Jos., knjigovodja: Škedelj Iv., knjigovodja: Kuštrin Ant., blagajnik: Detela Stanko, gospodar: Stok Vinko.

Odbor: Adamič Fil., Bunc Rud., Mladovan Jos., Gasperčič Fran., Tomažič Fran., Jerič Iv., Kovačič Iv., Kovačič Ant., Müller Ign., Legiša Jos., Počkar Fran., Verčon Fran., Germek Gabr., Gerbec Jer., Stefe Lovre, Tomažič Iv., Zabrič Iv., Zetko Iv.

Namestniki: Bucek Pet., Vitez Jos., Faganel Josip, Kranjc Jos., Kobal Iv., Vitez Iv., Gruden Ant., Dodič Josip.

Pregledovalci: Modrijan Vilj., Trošt Fr., Gustinčič Ivan.

to je gotovo vplivalo tudi na razvoj narodnega značaja Romanov. Milo podnebje in bogastvo dežel, v katerih prebivajo Romani, je pospeševalo kakor nalašč lahko mišljenost v narodnem značaju.

Nasproti temu so dežele, v katerih prebivajo Germani, po velikem delu le slabo obdarovane od narave. Človek v onih deželah se mora v trdih borbah boriti z elementi narave za svojo ekzistenco. Umeje se, da narod, ki biva v takih krajih, mora postati praktičen, ker ga že instinkt samohrane priganja k praktičnosti; istotako pa je tudi umevno, da narod, ki je v vednih bojih za svojo ekzistenco, mora postati oduren in surov.

Preidimo k Slovanom! Slovani smo sanjarji, fantasti. Ali vpliva na to podnebje dežel, v katerih prebivamo? Možno, da kolikor toliko; ali ne smemo pozabiti, da smo Slovani raztrešeni po vsej vzhodni Evropi, kjer je podnebje tako različno; ipak smo skoro povsod enaki fantasti. Ta karakteristika slovanskega narodnega značaja ima svoj najboljši dokaz v ruskih revolucionarnih in nihilistih, v katerih odseva slovanska narodna duša. V revolucionarnih gibanjih vseh narodov so se pojavljali ljudje, ki so bili pripravljeni žrtvovati in se tudi

Mirovna sodnija: Čudvot Mat., Mukanja Ant., Kalan And., Ostrovska Fran., Umek Ivan.

Ženski odbor: Kukanja Ema, Kovačič Franja, Purkart Marija.

Tako je častno završilo lepo procvitajoče in velekoristno „Tržaško podporno in bralno društvo“ svoj 3 ure trajajoči živahni občni zbor in člani so z odobravanjem vsprejeli zaključni poziv predsednika, da naj vsak v svojem krogu s pridobivanjem novih udov poskrbi, da se bo tudi zana prejtrajno in uspešno deloval v korist in čast slovenskega življa v Trstu. Razšli smo se veseli s pozivom: na svidenje 1. majnika na Opčinah!

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je poslal g. Ant. Sancin, obč. tajnik v Dolini, 5 K. Svoto so nabrali ob pogrebu Ljubice Milene Sancin pevci društva „Prešeren“, Dodal pa je žalujoči 2 kroni 90 stot. Hvala!

Danes popoldne ob 3 uri bo v dvorani Maly izredni občni zbor zadruga jestvinčarjev. Na dnevnem redu je edina točka. „Ureditve delavnih ur“. Prosimo tovariše jestvinčarje, da se vsi udeležijo, ker se je bati, da hočejo uvesti urnik, ki bi nam škodoval.

Darove za šotor openske podružnice CMD. na dan veselice N. D. O. prihodnjo nedeljo 1. maja vsprejemata g. Olga Sosič in g. čna Zorka Drašček in ne, kakor je bilo v nedeljski številki napačno javljeno, Olga Cotič in Dora Drašček.

Prijetnosti na železnici Trst—Poreč. Minole nedelje je neka slovenska družba priredila izlet v Spodnjo Škofijo. Za povratek je bila določila vlak, ki odhaja iz Škofij proti Trstu ob 9. uri zvečer. Minola je deveta ura, minola deseta in pol — a vlaka še ni hotelo biti od Dekani sem. Med čakajočimi potniki je vladalo seveda silno ogorčenje, ki so mu dajali duška z glasnim zmerjanjem na račun državne železnice.

Sele proti enajsti uri je vlak prikreval — tako bi rekli kmalu, ako ne bi vedeli, da ima tudi istrska železnica vsaj to skupno z drugimi železnicami, da imajo vozovi pod sabo kolesa, ki se vrste in torej — ne krevsajo!

Torej celi dve uri zamude na razmerne tako kratki progi. Nu, na vse zadnje ne bi bilo tudi to nikakor čudež, saj se zamude dogajajo baje tudi na drugih železnicah.

Ali specialnost istrske državne železnice nam postaja potem, ko znamo vzroke tej zamudi, kakor je naša družba doznala med vožnjo in ki zares najdrastičnejše ilustrujejo razmere, ki so zavladovala na tej železnici po zadnji katastrofi. Kakor da je strah po tej nesreči upraviteljem železnice vzel vsaki zdravi smisel.

Cujte torej, kaj je bil glavni vzrok zamudi! Po zadnji katastrofi je zlezal gospodov strah v kosti, da so se odločili za razne previdnostne odredbe. Med temi je tudi ona, ki odreja, da vozi z vsakim vlakom kontrolen uradnik. S tem pa je užaljeno drugo pri vlaku uslužbeno osebo in — frikcije so na dnevnem redu. Predpisi določajo maksimum 55 ton na vlak. Nedeljski vlak pa je šel nekoliko čez to mejo. Sprevodniki so priznavali, da bi želebili mogli voziti tudi večjo težo, ali uprli se se, da le kljubujejo uradniku, kar je provzročalo precej zamude. Dalje se je v nedeljo zgodilo, da so, dospevši v Dekani, opazili, da so v Kopru en voz — pozabili. V Dekanih je moral čakati vlak, da se je stroj vrnil v Koper po pozabljeni voz. In potem so še le brzjavili v Trst po en pomožni stroj...

Evo vam pojasnila, zakaj je bila zamuda celih dveh ur, radi katere je bilo — kakor že omenjeno — grozno ogorčenje med potniki, ki so preklinjali železnico in njene upravitelje.

Ali v to čašo jeze je pala tudi kapljica — veselosti. Po novih odredbah se vozi z vlakom tudi po en — redar, ki naj prime

žrtvovali vse za eno idejo; nikjer pa se niso tako pogostoma in tako številno pojavljali taki ljudje, kakor se to dogaja v Rusiji. Ali so res temu krive razmere, vladajoče v upravi ruske države? Da so te razmere neznosne, je žalibog, gola resnica, a menda vendar niso bogvekoliko slabše, nego se bile v predmarčni dobi v vsaki drugi absolutistično vladani državi. Vendar pa se niso teroristiški čini pojavljali nikjer tako pogostoma, kakor se pojavljajo ravno v Rusiji. Ta pojav se da razložiti edino le z našo sanjarsko naravo. Mi Slovani smo sanjači in fantasti. Taki smo v sibirski zimi, kjer sanjamo o svobodi, enakosti in bratstvu; sanjači in fantasti v Poljski, kjer sanjamo o obnovitvi kraljevstva Jageloncev; sanjači in fantasti v Češki, kjer sanjamo o državnem pravu; sanjači in fantasti smo v Hrvaški, kjer sanjamo o Veliki Hrvaški; sanjači in fantasti smo v Srbiji, kjer sanjamo o razrušenju Avstrije. Izjemo med Slovani delamo nekake mi Slovenci. Mi ne sanjamo ne o minulosti in niti ne o svoji narodni bodočnosti. Vse naše sedanje sanje obstoje v želji liberalcev, da bi vrag vzel klerikalce in narobe. Mi Slovani smo otroci med narodi, a med temi otroci smo Slovenci najmlajši.

Niko. Nink.

za kravateljce vsakogar, ki bi se hotel kakor-sibodi puntati proti novemu redu!... V ta namen hodi od voza do voza.

Ni slaba misel to! Pri vsem pa bi vendar-le vprašali upravitelje državnih železnic, ali se ne sramujejo vsaj malce te svoje smešne železnice?!

Tržaška mala kronika

Somali v Trstu. Včeraj jutraj je z Lloydovim parnikom „Moravia“ na potu iz Bombaja prišlo v Trst tudi 151 Somalov (črnci s Somalske obali v Afriki), ki so se bili ukrkali v Adenu. Iste vodi nek francoski impresario. Sinoči so se odpeljali z brzo-vlakom na Dunaj, odkoder odpotujejo v Berolin. V teh mestih se bodo producirali z raznimi vojnimi igrami.

K samomoru v železniškem vagonu. o katerem smo poročali včeraj, treba še pripomniti, da je bil samomorilec Artur Fittke, poštni oficijal, znan kakor eden najboljših predstavitev tržaške slikarske umetnosti. V obče se je pripoznavalo njegovo resno stremeljenje, kakor tudi velika pridnost. — Trpel je na paranoji.

Velika negoda pri kolesarski dirki. V nedeljo jutraj je kolesarski klub „Liberi et forti“ priredil dirko Trst-Miramar-Bar-kovlje. Na povratku in sicer pri cilju, ki je bil določen pred nekdanjo gostilno Giovanna, je kolesar Sivitz z vso močjo podrl štirinajstletnega fanta Karla Pertota. Revček je padel v nezvest. Tamošnji policijski inšpektor Frandulič ga je spravil v kotljo, s katero so ga prepeljali na zdravniško postajo, kjer so konstatirali pretresenje možganov. Njegovi domači ga niso pustili v bolnišnico in so ga vzeli domov. — Na tej nesreči zadevuje vsa krivda kolesarsko dru- „Liberi et forti“, ki ni proti izrecni odredbi namestniškega svetovalca ogradilo del ceste za dirko in sicer pri cilju in pred ju-rjo.

Požar, ki bi bil utegnil imeti grozne posledice. V veži hiše 36 ulice del Rivo, kjer je bilo nakopičeno več praznih zabojev je včeraj jutraj ob 3 nastal ogenj. Nevarnost je bila velika, kajti hiša je jako stara in ima lesene stopnice. Neki redarski inšpektor, ki je zapazil, da so že stopnice gorele, je opozoril ognjegasce. Ljudje stanujoči v oni hiši (okolu 15 oseb) so se nahajali v največjem strahu, ker niso mogli zapustiti hiše. Ognjegasci so morali od zuna postaviti dve takozvani rimski lestvi, po katerih so se stanovalci hiše rešili na ulico. Po dolgem trudu so ognjegasci ugasili ogenj in ljudje so se povrnil nazaj v svoja stanovanja.

Poskus samomora. 15-letna Svetka Depangher, stanujoča v ul. Majolica št. 19, I. nad., je včeraj radi domačega prepira poskusila storiti konec svojemu mlademu življenju. Zdravnik rešitne postaje, ki jej je nudil prvo pomoč, jo je dal prevesti v bolnišnico. Izpila je fenitne kisline. Njeno stanje je precej opasno.

Koledar in vreme. — Danes: Klet pap. — Jutri: Peregrin sp.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 20° Cels. — Vreme včeraj: oblačno.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posameznimi padavinami. Hladni vetrovi. Temperatura malo spremenjena.

Tržaška gledališča.

FENICE. Leharjeva „Vesela vdova“ je imela tudi včeraj običajni vspeh, dasiravno uprizoritev ni bila bogve kaj. — Danes repriza.

POLITEAMA ROSSETTI. Danes zadnjič Puccinijeva opera „Bohème“ ob znižanih cenah.

Društvene vesti.

Moška podružnica družbe sv. CM vabi na svoj XXIV. OBCNI ZBOR, ki se bo vršil v torek dne 3. majnika v „Slavjanski Čitalnici“ ob 8. uri zvečer s sledečim dnevnim redom: 1) Nagovor predsednika. 2) Poročilo tajnika. 3) Poročilo blagajnika. 4) Volitev odbora. 5) Volitev 3 zastopnikov za glavno skupščino. 6) Razni predlogi in navsveti. — K obilni udeležbi uljudno vabi ODBOR.

Odbor „Delavskega podpornega društva“ se je v svoji prvi odborovi seji sledeče konstituiral:

Predsednik: Prof. Matko Mandič, podpredsednik: I. Dr. Brčić Fran, II. Legiša Anton, blagajnik: Perhauc Jakob, knjigovodja: Smrkol Albin, knjižničar: Železnik Srečko. Odborniki: Andrejčič Fran, Cink Josip, Hvastja Ivan, Jaklič Ivan, Primožič Fran.

Trgovsko izobraževalno društvo ima danes 26. odborovo sejo v društvenih prostorih ob 9. uri zvečer. Prosi se gg. odbor-nike, da se gotovo udeležijo. Predsednik.

Pevsko društvo „Zastava“ v Lo-njerju priredi svojo vrtno veselico pri g. Županu dne 15. maja in ne 1. maja, kakor je bilo po pomoti v nedeljski številki označeno. Drage Slovence Tržačane in okoličane vabimo na obilno udeležbo.

Pevsko društvo „Kolo“. Danes zve- ob 9 uri odborova seja. Na dnevnem redu je prihodnji izlet. Tudi pregledovalci raču-nov so naprošeni, da se udeležijo seje.

Členom se javlja, da v nedeljo dne 1. maja, odpade pevska vaja, pač pa bo jutri zvečer ob 8. uri in pol, katere naj se pevci udeležijo polnoštevilno.

DAROVI

— V nedeljo dne 24. aprila 1910 je nabral g. Ivan Stekar v gostilni „Gospo-darskega društva“ v Škedenju za podružnico pri sv. Mar. M. Magdalen pri omizju Kron 3-40. Denar se je izročil istotam blagaj-ničarju.

— K „obrambenemu skladu“ rocalske podružnice dr. sv. CM je pristopila g. Mary Gulič ter plačala 5 K.

— Mesto cvetic na grob svojemu pok. učencu Josipu Mijat daruje za sv. Ivansko podružnico družbe sv. C. in M. Josip Negode 5 K.

— Slov. Čitalnica je nabrala za tržaško moško podružnico CMD na mesto venca na grob pok. mons. Flego 51-80 K (ne 30 K, kakor je bilo izkazano 10. t. m.).

— G. Jakob Perhanc je daroval isti podružnici v protest proti pisavi „Slovenca“ 10 K. Srčna hvala!

Nar. del. organizacija.

Odborova seja gostilne N. D. O. se vrši radi shoda „Zveze judoslovanskih železničarjev“ jutri 27. t. m. ob navadni uri. Predsednik.

Izredna seja osrednjega odbora N. D. O. se vrši danes zvečer ob 8. v društvenih prostorih N. D. O. V imenu predsednikovem prosimo tovariše odbornike in namestnike, da se udeležijo te seje točno in polnoštevilno.

Volilni odbor za okrajno bolniško blagajno ima jutri v sredo, dne 27. t. m. svojo odborovo sejo. Tovariši odborniki so uljudno vabljeni, da se iste polnoštevilno udeležijo.

Vesti iz Goriške.

x **Vojaški koncerti** pešpolka št. 47 se bodo vršili vsako sredo v mestnem vrtu med 6. uro in pol in 7. uro in pol. Ti koncerti pričnejo meseca maja.

x **Konec šolskega leta** na tukajšnjih srednjih šolah in učiteljskih bo letos vsled odredbe naučnega ministra dne 2. julija. Prihodnje šolsko leto pa prične dne 9. septembra.

x **Novo železniško postajališče** se odpre 1. maja na Vižovljah, med postajama Bivij in Devin-Sesljan.

x **Dražba vojaških konj** se bo vršila na živinskem trgu dne 28. t. m. ob 10. uri predp.

x **Aretirali** so onega Molinaria iz laškega Vidma, ki je okradel zagorsko cerkev ter so ga prepeljali v goriške zapore.

x **Na dijaško kuhinjo** se naši rodo-ljubi vse premalo spominjajo. Ob raznih prilikah, ko imate čisto vsega dovolj, spomnite se naše revne in lačne šolske mladine bodi tudi z malimi prispevki! Vsaki, še tak mali znesek je dobro došel.

x **Pevsko in glasbeno društvo** v Gorici priredi 4. maja svoj pomladanski koncert.

x **Razpisane službe pri goriškem deželnem odboru.** V deželni upravi je od-dati več mest knjigovodstvenih in pisar-niških vajencev. Od prosilcev se zahtevajo kvalifikacije, ki jih predpisuje dež. statut. Prošnje naj se opremijo z dokazili o avstrijskem državljanstvu, o dobrem нравnem vedenju in dovršenih študijah ter o poznanju deželnih jezikov, ki se naj vlagajo do 15. maja t. l. pri dež. odboru.

Ker v deželni upravi mrgoli Lahov in celo takih brez dokazila o „avstrogrškem državljanstvu“, naj podamo prosilcem slo-venke narodnosti nekoliko pojasnila o pogojih in napredovanju v službi.

|| Za knjigovodstvenega vež-banca se zahteva vsa srednja šola. Prakti-cirati mora za poskušnjo 6 mesecev, nakar postane definitivni. Na to dobi adjutum

CARLO STRUKEL

prodajalnica drobnarij in igrač
TRST - Corso 34 - TRST
Galanterije iz usnja, Polne torbe
Ovratnice, dežniki in palice.
Specijaliteta: Potrebščine za
hrbolazoe.

F. Hörmann, Trst
ulica Giosue Carducci 20, Trst
TELEFON 896.

Velika zaloga steklenih šip ter navadnih in dvojnih zrcal. Kristali vsake velikosti. Specijaliteta: ste-kleni ventilatorji. Posode za ribe. Zaloga okvirjev. Sprejeme vsako-vrstne poprave, prevlačanja s sto-klom, verande itd. Telefon 896. Zalagatelj stavb. podjetnikov

Veliki kinematograf BELVEDERE

TRST - ulica Belvedere 19 - TRST

4 NOVOSTI!

Dne 26., 27., in 28. aprila 1910

4 NOVOSTI!

- 1) Izučeni ptiči (po naravi. 2) Romanje deklic (dramatična igra)
- 3) Umetniške sanje (gracijozna igra v barvah. 4) Komič. prizor

Štiri novosti.

Štiri novosti.

Mnenje g. dra. Ionidis

Kavaklija.

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Opozarjam Vas, da je imel polzkus, ki sem ga napravil z Va-šim izdelkom SERRAVALLOVIM KINA-VINOM z železom na sedem-letnem dečku, nepričakovane vspehe. Deček je izgubil kmalu znake malokrvnosti na obličju, moč so se mu povrnil, tek se je zbudil, izlo-čenje blata je postalo enakomerno in vsakdanje. Razveseljen po tako dobrih vspehli Vašega Serravallovega Kina-Vina z železom, se čutim primoranega priporočati ga od srca kakor edini pripomoček proti malo-krvnosti, ne tečnosti in telesni šibkosti.

KAVAKLIJA, 29. oktobra 1909.

Dr. IONIDIS.

kinematograf „Adria“

Elegantna dvorana, sestavljena po najmodernejših načrtih.

Vsaki torek in petek nov program

VSTOPNINA: I. mesto 30 vin., otroci in vojaki 20 vin. II. mesto 20 vin., otroci in vojaki 10 v.

PRODAJALNICA ŠVICARSKIH UR JOSIP OPPENHEIM

Trst, Corso štev. 5 (blizu knjigarne Vram)

BOGATA IZBERA zlatih, srebrnih in kovinastih ur.

Stenske ure s modernim zvonom.

PRSTANI, UNANI, VERIGICE itd. po zmernih cenah.

Popravljanje se izvrši po dog. cenah in z garancijo

Absolvent kmetijske šole z dobrim spride-valom in večletno prakso išče službo. Naslov pove Ednost. 613

HERCULES

zavaruje osebe: brez razlike vere, narod-nosti in stanu, katere niso na dan upisa mlajše od 16. ter starejše od 80. leta. — Vsakdo samoro zavarovati sebe v korist drugega, oziroma tretjo osebo v lastno korist in to brez zdravnišk. pregleda. Vas pojevala daje za Goriško glavno zastopstvo zadruga Hercules v Gorici ali pa tudi Ravnateljstvo podporne zadruga „HERCULES“ na Reki (Fiume).

TRŽAŠKI SLOVANI in posebno okoličani ki prihajajo v mesto po raznih opravilih, imajo najlepše in najpri-mernejše zbirališče v dobro poznani

.. **Kavarni Universo** ..

ki se nahaja na trgu pred „Narodn. domom“ št. 1, uprav nasproti restavracije „Balkan“. V kavarni so poleg izvrstne kave na razpolago vsakovrstni likerji in razni slovenski, nemški in laški časniki in vse boljše ilustr. revije. Za obilen obisk se priporoča FRANJO BOJC.

Na razpolago soba meblirana z dvema posteljama in s hrano pri slovenski družini. Ul. Farneto 12, I. n. 637

DANIELE PILLIN

TRST - ulica Acquedotto 94

TELEFON 241

Velika zaloga gašenega in živega apna.

Tovarna cementnih plošč in zaloga oglja za pečl.

Ker sem prisiljen v kratkem se preseliti

prodajalo se bo vse blago, kakor batist, perkal, oksford, zefir, platno, panama, sukno, obleke, čevlji itd. itd.

po čudežno nizkih cenah.

: ulica Nuova štev. 36 :

Trgovina posameznih partij

Sigmund Vamos

EN OBISK ZADO-STUJE, DA SE PRE-PRIČATE O TEJ ! UGODNI PRILIKI !

Tužnim srcem naznanjamo sorodnikom, znanec in prijateljem, da je naša preljubljena mati, oziroma soproga in tašča

Urša Zink

v starosti 71 let danes v Gospodu zasnula.

Pogreb dragih ostankov pokojnice vrši se bo v sredo 27. t. m. ob 9. in pol uri predpoludne iz hiše žalosti v ulici Piccardi štev. 24 v župno cerkev sv. Vincencija v Rocolu.

V TRSTU, dne 25. aprila 1910.

ŽALUJOČE RODBINE:

Cink—Bandel—Feruğa—Jebačin.

To bodi ob jednom direktno obvestilo.

etnih 1200 K. Najdalje po treh letih vežbanja postane uradnik v 11. plač. razredu s plačo letnih 1600 K in za stanarino 600 K, torej skupno 2200 K. Na to sledi avtomatično napredovanje vsakih šest let do 8. razreda.

Pisarniški vajenci morajo dokazati dovršeno nižjo gimnazijo ali realko. Napredovanje v službi je enako kakor pri knjigovodstvenih vežbancih z razliko, da dobe adjutum 800—1000 K in da pridejo sigurno v 9. in le izjemoma v 8. razred. Pričakujemo, da se zgledi zadostno število dobro kvalificiranih kompetentov slovenske narodnosti, da se ne bodo odločilni faktorji tudi takrat izgovarjali, da se je moralo imenovati Lahe vsled pomanjkanja slov. prosilcev!

Čitalnica na Grahovem ob Bači priredi dne 1. vel. travna t. l. na dvorišču gostilne Jos. Lapanja tik železniške postaje veselico na planem z obširnimi in zanimivimi vsporedom. V slučaju slabega vremena se veselica preloži na naslednjo nedeljo.

Soproga dr. Pajerja umrla. Iz Gorice: Umrla je Marija Pajer, soproga deželnega glavarja dr. Pajerja. Pokojnica je bila sestra italijanskega senatorja Petra Blaserna.

Vesti iz Istre.

Iz Materije. Pri veselici, ki jo priredi dobrovoljno gasilno društvo dne 1. maja, bo sodelovalo tudi pevsko-bralno društvo „Gorska Vila“ iz Podgrada.

Roparski napad. Iz Boljunca nam pišejo: Dne 17. t. m. zvečer je šel Ivan Božič iz Kastela, ki biva pri svoji sestri v Boljuncu, k Domjatu, kjer je plačal v gostilni Granduč pol litra žganja dvema neznancema. Eden obeh neznancev je pobral Božiču 10 K iz žepa in potem zbežal. Božič je obljubil onemu drugemu 2 kroni, ako vjame tata. A tat se je zgubil v temi. Oni drugi „tovariš“ pa je kljub temu zahteval dve kroni, katerih mu pa Božič ni mogel dati, ker je imel samo onih 10 kron, ki so mu bile ukradene. Na to je „tovariš“ vprašal Božiča, koliko je ura. Ko je Božič vzel uro iz žepa, mu jo je lopov pograbil in ga udaril s tako silo po obrazu, da se je zgrudil na tla. Potem je pobegnil. Nekateri so v prvem lopovu, ki je ukradel 10 kroa, spoznali Josipa Velju p. d. Sergioša iz Žavelj in v drugem, ki je uropal uro, Antona Kocijančiča p. d. Simja iz Krogelj. Oba sta bila aretirana in odvedena v Koper.

Kakor se vidi, so našli tržaški lopovi vredne učence tudi že v našem Bregu.

Gospodarstvo.

Železnica Kap-Kahira. Že v prihodnjih mesecih se ima začeti z dogradnjo ogromne železnice, ki bo vezala južno Afriko s severno. Koncem tega leta bo železnica Kap-Kahira dovršena. Njen južni del je izvršen že do Brokenhilla, a do oktobra morajo biti tračnice položene do Elisabethville. Na severu pa železnica že teče do Chartuma. Zvezo od Chartuma do juga bodo tvorili deloma vlaki, deloma parobrodi. — Nova železnica bo tekla izključno po angleških in belgijskih tleh in sicer 9000 km na dolgo. To bo najdaljša proga na svetu.

Zadnje brzojavne vesti.

Zažgana občinska hiša.

ST. ETIENNE 25. O priliki volitev je prišlo v Le-Chombon-Fengerolles do velikih izgrediv. Po proglašanju izida volitev je bila napadena občinska hiša in zažgana. Hiša je zgorela popolnoma. Ostali so samo 4 zidovi. Arhiv je bil uničen. Nek policist je bil ranjen z nožem v hrbet. Tudi pet orožnikov je bilo ranjenih. Dragonci so zopet vzpostavili mir.

Stavka delavcev v opekarnah.

PRAGA 25. Danes zjutraj je stopilo v štrajk 167 delavcev, ki so zaposleni v štirih opekarnah v Sosvicah in Nebusich. V drugih opekarnah v okolici Prage se dela v polnem obsegu.

Gostilna „Al Ginnasio“ ul. Squero nuovo 7 ima pijačo in jedila prve vrste. Priporočila se slavn občinstvu za obilen obisk H. Kosič. 1297

Ljudska kuhinja se radi boleznih prodaja Eje? se izve pri čevljarju ulica Romazna 4. 687

Prodaja slovensko-nemški, nemško-slovenski Pletersnikov slovar. Nizka cena. Ulica San Nicolò 2, vratar. 689

Hiša z vrtom

v lepo ležečem trgu v zelenem Spodnjem Štajerskem je za K 6500 —

na prodaj.

posebno je za penzioniste pa tudi za vsako obrt pripravno.

Vprašati se je na „Inseratni oddelek „Edinosti“ pod „Št. 674.“

ANTON REPENŠEK

knjigovoz v Trstu, via Cecilia 9
priporočila slavnemu občinstvu
svojo moderano urejeno delavnico,
v kateri se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela točno in po zmernih cenah.
SVOJI K SVOJIM!

20 do 50 K na dan zasluži

lahko vam brez različne stanje, kadar se želi baviti s prodajo dovoljenih srečk trajne vrednosti. Preizkusi in na rada sta velika a marljivo osebe dobivajo s časom tudi stalno plačo. Hrvatske ali srbske ponudbe raj se pošiljajo na: Administracija „Nene Fortuna“ Budimpešta V., Borse, Postfaca 78.

SAMO

MINOS PRALNI PRAŠEK

KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILION

Je tisti, s katerim pravi znani in odlični kemik milne industrije, g. dr. K. DEITE — Berolin, da ima veliko pralno moč večjo nego mila ali soda. ne da bi se lotili perila.

Minlos^{ov} pralni prašek

Je torej najboljši, kar se more rabiti za pranje perila, varuje perilo kar se najbolj da misliti, je POČISTI in oboje blišču belo in je popolnoma brez duha.

Zavitke 1/2 kg stane samo 30 vis. Dobiva se v trgovinah s drogerijami, kolonialnim blagom in milom.

Na debelo L. Minlos
Dunaj I. Mölkerbastel 3.

Na prodaj je pod ugodnimi pogoji dobro ideoča trgovina s hišo na glavni cesti blizu mesta. Posredovalci izključeni. Naslov po „Inseratni odd.“ Edinosti. 682

V njem se odda zemljišče s 1000 kvadratnih setnjem s hišo in vodnjakom, vse na lepem prostoru pri sv. Ivanu. Oglasi se pri Josipu Vatoscu p. d. Bumba, sv. Ivan št. 1100. 164

Naznanilo.

V soboto, dne 23. aprila 1910 se odpre v Vrdelci (ulica Scoglio) št. 747

nova :: mesnica.

Prodajalo se bo goveje meso najboljših vrst in po najnižjih cenah. — Postrežba točna, toliko v mesnici, kakor tudi na dom naročnikom. Ker je podjetje v domačih, poštenih rokah se sl. domačemu občinstvu najtoplej priporoča.

Novo! letovišče

„Jasno selo“

na Hrušici (Gorenjsko)

5 minut od postajališča neposredno pred vhomom v romantično sotesko Doversnik z do-topno narejenimi vodopadi tik pod vnožji Karavank ležeče, 3 km od Jesenic oddaljeno. — Pet moderno opremljenih stanovanj, potem 12 posameznih sob se čez poletni čas odda, salon in kopelji v hiši. Krasnega lega, čisti planinski zrak, izvrstna voda, veliki senčnati vrt, tenisprostor, kegljišče, Autogarage, gojzd v neposredni bližini. Zanimivni sprehodi. Pojasnila daje lastnik AL SCHREY, Jesenice (Gorenjsko)

POSTELJNA MOKROTA

Popolno ozdravljenje zajamčeno. Brezplačna navodila. Naznaniti je starost in spol. Mnogo zahvala h p sem na razpolago. — Zdravniško priporočeno.

INSTITUT „SANITAS“ VELBURG P. 345. BAVARSKO.

LOV

katastralne občine Dutovlje

odda se potom javne dražbe dne 28 t. m. ob 8. uri popoldne v uradu c. kr. okrajnega glavarstva v Sežani v najem za dobo 8 let.

Lov se nahaja v lepi legi toliko glede terena kolikor glede pozicije. V lovu se nahaja mnogo divjačine, posebno veliko zajcev, srn, jerebic itd. Lov je zelo primeren za gospode tržačane, ker se nahaja v njem postaja Dutovlje—Skopo drž. žel. in na njem istega postaja Kupertabor.

Med časom sezone zamore se pobiti vsako leto do 300 zajcev, 40 srn in mnogo druge divjačine.

Lov je cenjen K 500.— za vsako leto.

Županstvo Dutovlje

dne 20. aprila 1910.

Čuk m. p. župan.

Odhajanje in prihajanje vlakov

od 1. oktobra naprej.

(Časi za prihod, oziroma odhod so naznanjeni po srednjeevropskem času).

C. k. državna železnica.

Odhod iz Trsta (Campo Marzio)

5.10 0 Herpelje—(Rovinj)—Pula.
5.50 0 do Gorice (in Ajdovščine).
6.10 0 do Poreča in medpostaje.
7.34 0 Divača—Dunaj.
7.48 0 Gorica—(Ajdovščina)—Jesenice—Beljak—Celovec—Lince—Praga—Draždane—Berolin.
8.48 0 Gorica—Jesenice—Beljak—Celovec—Dunaj.
8.52 0 Herpelje—Pala.
9.20 0 Le do Buj (in medpostaje).
1.00 0 Gorica—(Ajdovščina)—Jesenice—Celovec.
3.10 0 do Poreča (in medpostaje).
3.37 0 Gorica—Jesenice—Beljak—Celovec.
4.20 0 Herpelje (Divača—Dunaj) (Rovinj) Pula.
5.— 0 Gorica—Trbiž—Beljak—Celovec—Dunaj.
7.10 0 Le do Buj (in medpostaje).
7.20 0 do Gorice (Ajdovščina).
8.10 0 Herpelje—(Divača—Dunaj)—Pula.
8.45 0 Gorica—Jesenice—Beljak—Celovec—Lince—Praga—Dunaj—Monakovo—Draždane—Berolin.
10.35 0 Gorica—Jesenice—Beljak—Inom ost—Monakovo.

Ob nedeljah in praznikih:

2.15 0 Boršt—Herpelje—Divača.
3.35 0 Gorica (in medpostaje).

Prihod v Trst.

5.45 0 Iz Dunaja, Solnograda, Celovca, Monakova, Inomosta, Bolcana, Beljaka, Ljubljane, Jesenic, Gorice.
7.15 0 Iz Dunaja (čez Divačo)—Herpelje.
7.30 0 Iz Gorice (Ajdovščine).
8.10 0 Iz Buj (in medpostaje).
8.44 0 Iz Berolina, Draždan, Praga, Linca, Dunaja, Celovca, Beljaka, Jesenic, Gorice, (in Ajdovščine).
9.42 0 Iz Pule (iz Rovinja).
10.10 0 Iz Jesenic, Gorice in medpostaj.
11.07 0 Iz Dunaja (Ljubljane) Gorice in medpostaj.
12.40 0 Iz Poreča in medpostaj.
2.10 0 Iz Celovca, Trbiža, Ljubljane, Gorice, (Ajdovščine) Berolina, Draždan, Praga, Dunaja.
3.33 0 Iz Pule, Herpelje in medpostaj.
5.10 0 Iz Buj in medpostaj.
6.50 0 Iz Dunaja, Celovca, Gorice.
7.00 0 Iz Pule (iz Rovinja) Divača, Herpelje.
7.56 0 Iz Berolina, Draždan, Praga, Linca, Dunaja, Celovca, Inomosta, Beljaka, Jesenic, Gorice (Ajdovščine).
9.45 0 Iz Poreča in medpostaj.
10.26 0 Iz Pule (Rovinja) Dunaja (čez Divačo).
11.10 0 Iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Gorice.
Ob nedeljah in praznikih.
9.16 0 Iz Gorice in medpostaj.
9.27 0 Iz Divače in medpostaj.

OPAZKE: Podčrtane številke značijo popoldne 0 (osebni vlak) B (brzovlak) M (mešani vlak)

500 Kron zaslužka

plačam :: tistemu, ki dokaže, da ni moja čud. zbirka 300 kosov ZA SAMO KRON 3-90
dobra kupna prilika

1 prisna Roskopf-Patent rem. žepna ura švicar-kega sistema, natančno ideoča z triletnim jamstvom, 1 ameriška double-verižica, 2 ameriška double-prstana (za gospoda in gosp.) 1 angl. p. zlačena garnitura, obatoječa iz cvratniških manšetnih in prsnih gumbov, 1 amer. žepni nožič, 1 elegantna svil. kravata, barva in fazona po želji, 1 krasna kravatna igla z simili briljantom, 1 krasna damska broža, 1 polna garnitura, 1 eleg. usojat možnjček, 1 par ameriških gumbov z imitirani. briljanti, 1 salonski album z najlepšimi razgledn. camii, 1 krasni vratni ali lasni collier z orijent. perl, 5 indijskih poročskih hudičkov, zabavaj. vsako družbo in še 250 drugih kosov raznih predmetov, koristnih za vsako hišo. Vse skupaj z uro vred stane samo K 5-90. — Naroča se po povzetju na n-slov: S. Urbach, eksp. tvrdka Krakov 22 NB. Ako se naroči 2 paketa, se priloži 1 brivna britev ali 6 žepnih rut. — Ako ne ugaša, se vrne denar.

Majcen Miloš ..

mizar - Trst - ulica Leo št. 2

priporočila slavnemu občinstvu
svojo mizarnico.
Izdeluje vsakovrstno, tudi NAJFINEJŠE POHISTVO

JADRANSKA BANKA v TRSTU

Filijalka v Opatiji

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

Filijalka v Opatiji

KUPEJE IN PRODAJA
-- VREDNOSTNE PAPIRJE --
ČENITE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA,
PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE (t. d. l. t. d.)
-- VALUTE IN DEVIZE --
PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN SLAGA
LEŽBOJE V JAVNIH SKLADNOSTI.

ESKONTI MENIC IN INKASO. BORZNA NAROČILA
SAFE — DEPOSITS
PROMESE K VSEM ŽREBANJEM. — — —
ZAVAROVANJE SREČK.
MENJALNICA.

4 %

VLOGE NA KNJIŽICE.
-- TKOCI IN ZIRO RACUN --
VLOZENI DENAR OBREŠTUJE SE
OD DNE VLOGE DO DNE VZDIGA.
STAVBNI KREDITI — KREDITI PROTI
DOKUMENTOM VKRANJA. — — —

Uradne ure: 9.—12, 2-30—5-30. — Brzjavlj: „JADRANSKA“ — Trst — Telefon: 1483 in 1793